

Džudi Blum

Drugi Fadž

Prevela
Aleksandra Čabraja

Laguna

Naslov originala

Judy Blume

DOUBLEFUDGE

Copyright © 2002 by Judy Blume

Translation Copyright © 2005 za srpsko izdanje, LAGUNA

Za mog unuka Eliota
koji je radost moga života

Zahvalnice

Veliko hvala dr Bobu Hougu – šefu poslovnog odeljenja Nacionalnog zoološkog vrta u Vašingtonu – što nam je omogućio detaljno i iscrpno razgledanje, koje će i Eliotu i meni zauvek ostati u sećanju. Takođe, hvala mu i za bezbednu i opreznu vožnju, *nimalo* sličnu čika Hauvijevoj! Hvala i Lizi Stivens, pomoćnom staratelju za pande i primata u Nacionalnom zoološkom vrtu, koja nas je upoznala sa Mej Ksjangom i Tjan Tjanom, i dala mi ideju za *Klub pandine kake*.

Autor i izdavač zahvaljuju na dozvoli da na stranama 87, 106. i 136. objave delove teksta pesme *The Best Things in Life are Free* u vlasništvu Ray Henderson, Lew Brown, B.G. DeSylva © 1948 (Renewed) Chappel & Co., Stephen Ballentine Music and Ray Henderson Music. Sva prava zadržana. Upotrebljeno uz dozvolu. Warner Bros. Publications U.S. Inc., Miami, FL 33014.

SADRŽAJ

1. ŠKRTICA	11
2. CIPELE I NOVOSTI.	17
3. KO JE KOMPLIKOVAN?.	28
4. BOGATI RIČI	33
5. PA-PA, SJU!.	45
6. GOSPODIN LOVAN	52
7. ZELEMBAĆI.	57
8. SLUČAJNI SUSRET	64
9. KLUB PANDINE KAKE	74
10. PTIČJI ŠTRAJK.	85
11. DEČJI TRAGOVI (OPET).	97
12. KAMP HAU-VAU	107
13. PROĐI BEZ ZAUSTAVLJANJA	121
14. PSEĆI TRAGOVI.	132
15. ILRAF ROUZ	142
16. NIKAD SE NE ZNA	158

I. ŠKRTICA

Kad je napunio pet godina, moj brat Fadž je shvatio značaj novca. „Hej, Pite“, reče on jedne večeri, dok sam posle tuširanja izlazio iz kade. „Koliko bi koštao Njujork?“

„Grad ili država?“, rekoh, kao da sam ozbiljno shvatio pitanje.

„Šta je veće?“

„Država, ali sve što valja nalazi se u gradu.“ Ljudi koji žive izvan grada možda se i ne bi složili sa mnom, ali ja sam vam gradsko dete.

„Mi živimo u gradu, je l' tako?“, reče Fadž. Sedeo je na vece šolji, u pidžami.

„Ti *ne radiš* ništa, nadam se?“, upitah, brišući se peškirom.

„Kako to misliš, Pite?“

„*Mislim* na to da sediš na toaletu, a nisi skinuo pidžamu.“

On skoči na noge i poče da se smeje. „Ne brini, Pite. Samo još Tutsi kaki u gaće.“ Tutsi je naša sestrice. U februaru će napuniti dve godine.

Fadž me je gledao dok sam češljao mokru kosu. „Ideš nekuda?“, upita on.

„Da, u krevet.“ Obukao sam čiste bokserice i navukao majicu kratkih rukava.

„Pa, što se onda oblačiš?“

„Ne oblačim se. Od večeras ću ovo nositi umesto pidžame. A zašto ti još nisi u krevetu?“

„Neću moći da spavam dok mi ne kažeš, Pite.“

„Dok ti ne kažem šta?“

„Koliko bi koštao grad Njujork.“

„Pa, Holanđani su ga tamo negde u sedamnaestom veku platili oko dvadeset i četiri dolara.“

„Dvadeset i četiri dolara?“* On razrogači oči. „Samo toliko?“

„Da, baš su jeftino prošli. Ali nemoj mnogo da se nadaš. Danas ne bi koštao toliko čak i da je na prodaju, a nije.“

„Otkud ti znaš, Pite?“

„Veruj mi, znam!“

„Ali kako?“

„Slušaj, Fadže... dok napuniš dvanaest godina, štošta naučiš, a da čak i ne znaš kako si sve to saznao.“

On ponovi moje reči. „Štošta naučiš, a da čak i ne znaš kako si sve to saznao!“ A zatim se nasmeja kao lud. „To mi zvuči kao neka brzalica, Pite.“

„Ne, to je samo istina, Fadže.“

Nastavio je s istom temom i narednog dana. U liftu je pitao Šilu Tabman: „Kol'ko imaš para?“

„To je nepristojno pitanje, Fadži“, reče ona. „Fini ljudi ne pričaju o novcu, pogotovo u današnje vreme.“ Šila me pogleda kao da sam ja kriv što moj brat ne zna da se ponaša. Nadam se da ove godine neće biti u mom odeljenju. Tome se nadam *svake* godine, a ona se uvek pojavi, kao nekakav svrab kojeg se ne možeš rešiti, ma koliko se češao.

* U zamenu za ostrvo Menhetn, Holanđani su Indijancima dali robu u vrednosti od približno dvadeset četiri dolara. (Prim. prev.)

„Ja sam fin“, reče Fadž, „ali volim da pričam o parama. Hoćeš li da znaš koliko imam novaca?“

„Ne“, odgovori Šila. „To je samo tvoja stvar.“

Ipak joj je rekao. Znao sam da će to uraditi. „Imam četrnaest dolara i sedamdeset četiri centa. Svake večeri *škrtim* svoj novac, pre nego što odem na spavanje.“

„Škrtiš svoj novac?“, upita Šila. Zatim odmahnu glavom gledajući u mene, kao da sam ja kriv što on ne zna da glagol *škrtiti* ne postoji.

Henri, naš liftboj, nasmejao se. „Ništa lepše nego imati škrticu u porodici.“

„Ne moraš da budeš škrtica, Fadže“, reče Šila. „Ako toliko voliš da brojiš novac, možeš da se zaposliš u banci kad odrasteš.“

„Aha“, reče Fadž. „Mogao bih da radim u banci i škrtim novac po ceo dan.“

Šila uzdahnu. „Ne razume on to“, reče mi ona.

„On ima samo pet godina“, podsetih je.

„Skoro šest“, ispravi me on. A zatim povuče Šilu za ruku. „Hej, Šila... znaš li koliko je Landanin platio Njujork?“

„Landanin?“, upita Šila. „Je li to nekakav vic?“

„Nije to *Landanin*“, rekoh Fadžu. „Nego *Holanđani*.“

„Taj čovek se zvao Piter Minjuit“, reče Šila glumeći sveznalicu, kao i uvek. „I dao je indijanskom plemenu Vopindžer robu, a ne novac. Osim toga, Indijanci su imali nameru da s njima podele tu teritoriju, a ne da je prodaju.“

„Lepo je deliti stvari s nekim“, reče Fadž. „Sem kad su pare u pitanju. Pare ne delim ni sa kim. Moje pare su samo moje. Volim svoje pare!“

„To što pričaš je odvratno“, reče mu Šila. „Ako tako budeš govorio, nikada nećeš imati prijatelja.“

U tom trenutku, lift stiže do prizemlja. „Tvoj brat nema nikakvih kriterijuma“, reče Šila dok smo izlazili iz zgrade. Kad smo se našli napolju, okrenula se i pošla ka Brodveju.

„Koliko koštaju *kriterijumi*?“, upita me Fadž.

„Nije sve na prodaju“, reko mu.

„Trebalo bi da bude.“ On odskakuta do ćoška, pevajući:
„*Pare, pare pare... volim pare, pare, pare...*“

Tada sam shvatio da smo u velikoj nevolji.

„To je samo faza“, rekla je mama kasnije, kad sam joj skrenuo pažnju na to da je Fadž opsednut novcem.

„Možda, ali je ipak neprijatno“, reko mu. „Bolje preduzmi nešto pre nego što počne škola.“

Ali mama me nije shvatala ozbiljno sve do jedne večeri, kad je tata za stolom rekao: „Molim te, Fadže, dodaj mi so.“

„Koliko ćeš mi platiti za to?“, upita Fadž. Slanik je stajao tačno ispred njega.

„Izvini, molim te“, reče tata. „Ja tražim uslugu, i nemam nameru da platim za to.“

„Ako mi platiš, dodacu ti so“, reče Fadž. „Kako bi bilo da mi platiš jedan dolar?“

„Kako bi bilo da ti ne plati ništa?“, reko mu, dohvativši so i dodavši je tati.

„To nije fer, Pite!“, uzviknu Fadž. „Tata je zamolio mene, a ne tebe.“

„Hvala, Pitere“, reče tata, razmenjujući poglede s mamom.

„Lepo sam vam rekao, je li tako?“, kazao sam. „Rekao sam vam da imamo veliki problem.“

„Kakav problem?“, upita Fadž.

„Tebe!“, reko mu.

„Fa!“, dobaci Tutsi sa svoje stolice za hranjenje, prosipajući čiču šaku pirinča po stolu.

* * *

„Kakva je razlika između dolara i kinte?“, upita Fadž sledećeg jutra za doručkom. Crtao je crvenim markerom oznake za dolar po kutiji pahuljica.

„Kinta je samo drugi naziv za dolar“, reče mu mama, sklajnajući kutiju izvan njegovog domašaja.

„Niko više ne govori *kinte*“, reko mu. „Gde si to čuo?“

„Baka mi je čitala priču o jednom tipu koji je svoj novac zvao *kinte*“, reče Fadž. „Imao je pet *kinti* i mislio da je to mnogo. Zar to nije smešno?“ On ubaci šaku suvih pahuljica sebi u usta, a zatim ih zali gutljajem mleka. Neće da natapa pahuljice u činiji s mlekom, kao svi ostali.

„Pet dolara nije za bacanje“, reče tata donoseći Tutsi u kuhinju. „Sećam se kako sam štedeo za neki aviončić koji je koštao četiri dolara i devedeset devet centi, a u to vreme to je *bio* veliki novac.“ Tata smesti Tutsi u stolicu za hranjenje i nasu joj pahuljice u zdelu. „Neko je ukrasio kutiju s pahuljicama“, reče on.

„Aha... škrtica uči da crta oznaku za dolare“, reko mu.

Nije prošlo mnogo vremena pre nego što je škrtica počeo da pravi sopstveni novac. „Fadžove kinte“, rekao je. „Napraviću ih hiljadu miliona triliona.“ I on počeo da ih pravi, tek tako, samo s kutijom flomastera i paketom papira u boji. „Uskoro ću imati dovoljno Fadžovih kinti da kupim ceo svet.“

„Zašto ne počneš od nečeg manjeg“, predložio sam. „Nije dobro da odmah kupiš čitav svet, jer nakon toga više nećeš imati šta da kupiš.“

„Dobra ideja, Pite. Poću od prodavnice igračaka.“

„To dete nema nikakvih kriterijuma“, reko mu roditeljima pošto je Fadž otišao u krevet. Gledali su me kao da sam nekakav ludak. „Pa, nema“, reko mu. „On obožava novac.“

„Ja ne bih išao baš tako daleko“, reče tata. „Nije nenormalno da mala deca imaju velike želje.“

„I ja imam velike želje“, podsetih ga. „Ali ne idem okolo neprestano pričajući o novcu.“

„To je samo faza“, reče ovaj put mama.

Tada začusmo Fadža kako peva: „O, *pare, pare, pare...* volim *pare, pare, pare...*“

Čim je prestao, Čika Perce, njegov indijski čvorak, nastavi. „Ooooo, *pare, pare, pare...*“

Moj pas Kornjača podiže glavu i poče da zavija. I on misli da ume da peva.

Tata viknu: „Fadže... pokrij Čika Percetov kavez, i na spavanje.“

„Čika Perce *škrti* svoj novac“, doviknu Fadž. „Neće još da ide na spavanje.“

„Kako se ovo dogodilo?“, upita mama. „Oduvek smo vredno radili. Pažljivo trošimo. I nikada ne pričamo o novcu pred decom.“

„Možda je baš u tome problem“, rekoh.

2. CIPELE I NOVOSTI

Nekoliko dana pre nego što je počela škola, otišli smo u *Heriz*, prodavnicu cipela na Brodveju. Kad je imao tri godine, Fadž je želeo da ima iste cipele kao ja. Sad ima sopstvene ideje. Ali ovog puta nije mogao da se odluči između crnih sa srebrnim paspulom i belih sa plavim; između cipela s pertlama, onih sa čičak trakom, ili mokasina; između dubokih i plitkih. „Uzeću dva para“, rekao je mami. „Možda i tri.“ Lizao je žuti lilihip, koji je iskamčio još pre nego što mu je prodavac izmerio stopala.

„Treba ti jedan par cipela i jedan par čizama“, reče mama, proveravajući spisak, „i ako ne požuriš, nećemo imati vremena da ti danas kupimo čizme.“

Ispred Fadža je stajalo desetak otvorenih kutija s cipelama, a prodavac – na njegovoj pločici s imenom pisalo je *Mič Mekol* – stalno je gledao na sat, kao da već kasni na neki važan sastanak. Tutsi je sedela u kolicima mašući nožicama, ili se možda samo divila svojim novim cipelicama. Konačno rekoh Fadžu: „Zašto ne uzmeš iste cipele kao ja?“

„Ne, hvala, Pite“, reče Fadž. „Tvoje nove cipele nisu kul.“

„Kako to misliš?“, upitah, gledajući u svoja stopala.

„Mislim da nisu *kul*, Pite.“

„Zašto nisu *kul*?“

„Ništa na njima nije *kul*“

Možda je u pravu?, zapitah se. *Da nisam prebrzo odabrao cipele, tek da nešto kupim? To mi se ponekad dešava. Ne mogu drugačije. Mrzim kupovinu. Ali ove cipele ipak nisu tako loše? Neće mi se valjda deca u školi smežati i govoriti: „Dobre cipele, Hačeru. Gde si ih našao... u kontejneru?“ Da li bi trebalo da probam još jedne? Da li da sačekam da vidim šta će Fadž izabrati a onda... Čekaj malo*, rekoh sebi. *Ne mogu da verujem da ovako razmišljam, kao da moj petogodišnji brat bolje od mene zna šta je *kul*. Otkad je on postao stručnjak za takve stvari? Otkad je on uopšte postao stručnjak za bilo šta?*

„Odluči se“, rekla je mama Fadžu.

„Ne mogu“, reče Fadž. Imao je dve različite cipele na desnoj i levoj nozi. „Moram da kupim oba para.“

„Brojim do dvadeset“, reče mama, „dok se ne odlučiš.“

„Ne mogu da se odlučim“, odgovori Fadž.

„Hoćeš da ja odlučim umesto tebe?“, upita mama.

„Ne!“

Tutsi poče da ga imitira: „Ne!“ Zatim ote žuti lilihip Fadžu iz ruke i baci ga. Lilihip pogodi Miča Mekola u glavu i zalepi mu se za kosu, gde ostade da visi kao ukras sa novogodišnje jelke.

„Tutsi!“, uzviknu mama. „To nije pristojno.“ Ali se Tutsi ipak smejala i tapšala ulepljenim ručicama.

Mič Mekol zgrčenog lica skide lilihip s glave. Za njega se zalepilo i nešto kose, što ga je očigledno iznerviralo, verovatno zato što je već bio pomalo ćelav.

„Izvinite“, reče mama, dodajući mu vlažnu maramicu iz tašne.

„Možda biste više voleli da vas posluži drugi prodavac“, procedi Mič Mekol kroz zube tako snažno stisnute da je jedva otvarao usta.

„Ne“, reče mama, „vi ste vrlo ljubazni.“

„U redu, onda“, reče Mič Mekol, kleknuvši ispred Fadža. „Hajde da završimo s tim. Odluči se, sinko. Druge mušterije čekaju.“

„Nisam ja *vaš* sin“, reče mu Fadž.

„To se samo tako kaže“, objasni mu mama tiho.

„Šta?“

„Nije važno.“ Video sam da i mama već gubi strpljenje. „Samo odaberi cipele, Fadže.“

Fadž izvuče nekoliko Fadžovih kinti iz džepa. Pružio ih je Miču Mekolu. „Šta je ovo?“, upita Mič.

„Pare“, reče Fadž. „Dovoljno za dva para cipela.“

„Ne uzimamo novčanice za igru.“

„Nisu to novčanice za igru“, reče mu Fadž. „To su pare iz banke.“

„Banke?“, upita Mič Mekol. „Kakve banke?“

„Banke Farli Dreksel Hačer.“ Iznenadio sam se kad sam čuo da je Fadž izgovorio svoje puno ime. Obično pada u fras kad mu neko kaže *Farli Dreksel* umesto Fadž. „To je velika banka“, nastavi on. „U njoj su milioni i trilioni Fadžovih kinti.“

Mič Mekol se okrenu mami. „Ovde u *Harizu* primamo samo američku valutu i važeće kreditne kartice.“

Mama iskopa novčanik iz tašne. „Evo moje kreditne kartice“, reče ona, dodajući je Miču Mekolu. „Uzećemo crne cipele s pertlama sa srebrnim paspulom za Fadža, i doći ćemo da kupimo čizme kad bude manja gužva.“

„Dođite u sredu“, reče Mič Mekol. A zatim ispod glasa dodade: „To mi je slobodan dan.“

„Ali mama...“, poče Fadž.

„Gotovo je, Fadže“, reče mama. „Završili smo s kupovinom cipela.“

„Nije fer!“, uzviknu Fadž.

„Ne feh!“ uzviknu Tutsi ponavljajući svaku Fadžovu reč, kao Čika Perce.

„Hajdemo“, reče mama.

„Ja ne idem bez svojih cipela!“ reče Fadž. Prekrstio je ruke na grudima i zavalio se u stolicu.

Oho-ho, pomislih, polako se povlačeći unazad ka izlazu iz radnje. *Ovo mi ne izgleda dobro*. Napolju sam se pravio da gledam izlog. Ali video sam mamu kako pokušava da izvuče Fadža iz stolice. Kad joj to nije uspelo, probala je da ga povuče za noge. Kad ni *to* nije uspelo, otišla je do kase, pokupila svoje kese i gurnula Tutsina kolica ka vratima. Verovatno je mislila da će Fadž krenuti za njom. Ali prevarila se.

On odjednom polete kroz radnju kao tornado, rušeći sve pred sobom. Cipele s visokim štiklama razleteše se s pulta. Cipele za bebe padale su s polica. Muške cipele kotrljale su se po podu. Mama je jurila Fadža, a Mič Mekol je jurio mamu. Kada se polomio okretni pult za čarape, Tutsi je počela da poskakuje i ciči u svojim kolicima, kao da je to što njen ludi brat izvodi najbolja brodvejska predstava u poslednjih nekoliko godina.

Molio sam boga da se u radnji ne zatekne neko iz mog odeljenja. Niko ko me poznaje, niti iko ko me je ikad poznao. Niko koga bih jednog dana mogao da sretnem i ko bi mogao da kaže: *O, da... ti si onaj tip što ima uvrnutog brata koji napravio kaos u Harizu*. Udaljio sam se od izloga i krenuo niz ulicu, pretvarajući se da samo šetam po Brodveju – kao dečak iz neke potpuno normalne porodice. Pogledao sam jelovnik u suši restoranu malo dalje od *Hariza*, pregledao polovne knjige i prelistao časopise u kiosku na ćošku. Tada sam čuo kako me mama zove: „Pitere... mogao bi malo da mi pomogneš.“ Nosila je Tutsi jednom rukom boreći se s kesama koje je držala u drugoj, trudeći se da uz sve to gura i kolica, u kojima se sad nalazio moj pobesneli brat.

„Nisi toliko mali da dobijaš napade“, doviknuo sam mu.

„Da *tebe* mama ne voli, i ti bi dobio napad“, vikao je on.

„To nema nikakve veze s ljubavlju“, reče mama dodajući mi Tutsi, i pokušavajući zatim da izvuče Fadža iz kolica.

„Da, ima“, reče Fadž plačući. „Da me stvarno voliš, kupila bi mi dva para cipela!“

„Ne trebaju ti dva ista para cipela“, reče mama, kao da razgovora s nekim razumnim stvorenjem.

„Nisu isti.“

„Sasvim su slični.“

„Ja ih želim“, cvileo je Fadž.

„Znam da ih želiš. Ali ne možemo kupiti sve što poželiš.“

„Zašto?“

„Nemamo novaca da kupujemo...“ Video sam da je mami teško da mu to objasni. Razmišljala je neko vreme pre nego što je završila rečenicu: „...samo radi kupovine. Novac ne raste na drveću.“

„Znam da ne raste na drveću“, reče Fadž. „Uzimate ga iz bankomata.“

„Ne možeš jednostavno otići do bankomata kad ti zatreba novac“, reče mu mama.

„Da, možeš“, reče Fadž. „Gurneš karticu unutra, i pare same izlaze. Svaki put uspeva.“

„Ne. Moraš prvo da *uplatiš* novac na račun“, reče mama. „Moraš vredno da radiš i svake nedelje uštediš jedan deo plate. Bankomat služi samo da podigneš novac s računa. On ne izbacuje pare zato što ti tako hoćeš. To nije tako jednostavno.“

„Znam, mama“, reče Fadž. „Nekad moraš da čekaš u redu.“

Mama uzdahnu i pogleda u mene. „Imaš neku ideju, Pitere?“

„Samo mu reci *ne!* Prestani sve da objašnjavaš.“

Mama je delovala iznenađeno. „To mi nije palo na pamet“, reče ona. „Uvek sam se trudila da svojoj deci sve objasnim.“

„Možda ti je to uspevalo sa mnom“, rekoh. „Ali sa Fadžom je druga priča.“

„Priča?“, reče Tutsi.

„Ne sada“, reče joj mama.

Tutsi poče da plače. „Priča... sad!“

Kad smo stigli do kuće, moj najbolji drug, Džimi Fargo, upravo je ulazio u zgradu sa svojim tatom. Bili su natovareni praznim kutijama.

„Jesi li već rekao Piteru dobre vesti, Džimi?“, upita gospodin Fargo.

„Kakve dobre vesti?“, upitah.

„Ups“, reče gospodin Fargo. „Pretpostavljam da sam pustio mačku iz vreće.“

„Imate mačku?“, upita Fadž.

„Mjau?“, reče Tutsi. Ona ima neki životinjski bukvar, kad god čuje ime neke životinje, počne da imitira njen glas.

Gospodin Fargo zatvori oči i odmahnu glavom. Kad priča sa članovima moje porodice, uvek se ponaša kao da ništa ne razume.

„Ja imam nove cipele“, reče mu Fadž.

„Vidim“, reče gospodin Fargo, naginjući se da vidi Fadžova stopala preko punog naručja kutija.

„Ne, ne vidite ih“, reče mu Fadž, „jer su moje nove cipele u kesi.“

„Mjau?“, reče Tutsi.

„Ne pričamo o mačkama“, reče joj Fadž. „Sad pričamo o cipelama.“

Tutsi podiže nogicu. „Cipe“, reče ona. Još nije naučila da kaže *cipele*.

„Jako lepo“, reče joj gospodin Fargo.

„Pa...“, reče mama gospodinu Fargu, „moram da odvedem decu kući na ručak.“

„A ja moram da se izborim s ovim kutijama“, reče gospodin Fargo mami.

„Neki novi projekat?“, upita mama.

„O, da“, reče gospodin Fargo. „Potpuno nov.“

„Odmah dolazim“, reče Džimi ocu. „Moram da popričam s Piterom.“ On me povuče za ruku i povede napolje.

„Pa, šta je bilo?“, upitah.

„Kako to misliš?“

„Znaš na šta mislim. Na ono o *puštanju mačke iz vreće*.“

„Ah, to“, reče Džimi.

„Da, to.“ Šta god da je bilo, video sam da ne želi da priča o tome. Zato sam promenio temu. „Misliš li da su ove cipele glupe?“, upitao sam ga.

Džimi ih pogleda. „Meni izgledaju dobro. Zašto?“

„Zato...“, odmahnuo sam glavom i začutao. Nisam hteo da kažem *zato što Fadž tako kaže*. „Pa, kakve su to dobre vesti?“, upitah ga ponovo. Pre ili kasnije, moraće da mi kaže.

„Znaš da moj otac priprema izložbu, je l' tako?“, upita on.

„Da...“ Frenk Fargo je slikar. Njegove slike su odjednom počele dobro da se prodaju.

„I treba mu veći prostor za slikanje“, reče Džimi.

„Aha... pa?“

„Pa zato je uzeo to potkrovlje u Sohou i...“ Džimi začuta i zagleda se u moje cipele. „Znaš... možda su ipak malo glupe. Gde si ih kupio?“

„U *Herizu*.“

„Da vidim đonove.“

Podigao sam jednu nogu da pokažem Džimiju đonove svojih novih cipela.

„Pa, mislim da su u redu“, reče on. „U svakom slučaju, sad ne možeš da ih vratiš, jer si ih već nosio po ulici.“

„Da se vratimo na novosti?“

„Oh, da... novosti.“ Ali je i dalje gledao u moje cipele. „Koliko su koštale?“, upita on. „I meni će trebati nove cipele pre nego što počne škola.“

„Prodaću ti ove s popustom.“

„Mislim da više ne nosimo isti broj. Osim toga, ako ti misliš da su glupe, šta će mi onda?“

„Nisu glupe.“

„Pa zašto si me onda pitao da li mislim da jesu?“

„Neću više da pričam o cipelama, Džimi, u redu?“

„U redu. Dobro. Verovatno ih niko neće ni primetiti.“

„Šta hoćeš da kažeš?“

„Prešô sam te!“, reče on bockajući me prstom u stomak i smejući se. Mrzim kad to radi.

Krenuo sam nazad ka zgradi. „Oдох gore na ručak.“

„Dobra ideja“, reče Džimi. „Umirem od gladi. Šta imate za ručak?“

„Ne znam. Verovatno buter od kikirikija. Hoćeš li mi reći ili nećeš?“

„Šta da ti kažem?“

„Ono što nećeš da mi kažeš!“

„Ah, to...“

Čekao sam dok je Džimi gledao u nebo, zatim u zemlju, pa onda opet u nebo. Konačno je duboko udahnuo i rekao: „Bolje da to odmah uradim, jer ćeš pre ili kasnije ionako saznati. Verovatno pre, jer se to dešava u subotu.“

„Šta se dešava u subotu?“

„Znaš, to slikarsko potkrovlje o kojem sam ti pričao... tamo gde će moj tata da slika?“

„Šta s njim?“

„Tamo ćemo stanovati.“

„Kako to misliš *stanovati*?“

„Selimo se u Soho u subotu.“

„Kako to misliš *selimo se*?“

„Ma hajde, Pitere. Znaš šta znači *seliti se*.“

Odmahivao sam glavom. To nije moglo biti istina. To je samo jedna od njegovih šala. Svakoga časa će me bocnuti u stomak i reći *Prešô sam te!*

„Ali i dalje ću ići u našu školu“, reče on. „Tako da ćemo se ipak viđati svakog dana.“

„O čemu pričaš? Od Sohoa dovde treba da predeš nekoliko desetina ulica.“

„Nisam rekao da ću ići peške. Ići ću metroom.“

„Ići ćeš metroom u školu svakoga dana?“, upitao sam. „Sam?“

„Šta je tu strašno? Mnoga deca se u sedmom razredu sama voze metroom.“

Progutao sam pljuvačku. Nisam znao šta je tu strašno, osim što sam se osećao kao da me je neko stvarno udario u stomak, i ovaj put sam želeo da uzvratim. „Zašto tvoj otac želi da se odseli u centar grada?“

„Zato što su tamo potkrovlja. Da bi dobio takvo potkrovlje, moraš da budeš slikar. Osim toga, naš stan je premali. Oduvek je bio premali.“

„Ranije nisi mislio da je premali. Jednom si me čak i pozvao da se uselim u njega.“

„Tada smo bili mlađi“, reče Džimi. „Nisam znao toliko kao sad.“

„Samo zato što se tvoj tata obogatio...“, počeh.

Džimi me nije pustio da završim. „Stvarno je ružno to što kažeš. On nije bogat, i ti to znaš.“

„Zašto je ružno imati mnogo para?“

„On nema mnogo para. Verovatno nikad neće imati mnogo para.“

„Zašto se ponašaš kao da je ružno imati pare?“, upitao sam.

„Ne znam kako je imati pare, u redu? Znam samo da je moj tata dobio to potkrovlje u centru grada i da se mi selimo tamo. Ne idemo u drugi grad, kao što ste vi uradili.“

„To je bilo samo jedne školske godine“, pobunih se. Istina je da smo prošlu godinu proveli u Nju Džerziju. U Princetonu, u stvari. Zato što su moji roditelji hteli da vide kako izgleda živeti izvan Njujorka. Bilo je dobro. Ali kad se školska godina završila, odlučili smo da se vratimo. Džimi se toliko obrađovao da smo nedelju dana slavili. „Osim toga“, rekoh mu, „ja tu nisam imao izbora.“

„Misliš da ga ja imam?“, upita Džimi. „Ali da ti pravo kažem, ne smeta mi što idem.“

„Baš ti hvala.“

„Ne govorim o *tebi*“, reče Džimi. „Govorim o odlasku iz stana veličine kutije šibica, u kojem uopšte nema nameštaja. Dosadilo mi je da spavam na dušek na podu, deset centimetara od tate. Dosadilo mi je da mi on cele noći podriguje na salamu i luk. Treba mi malo prostora.“

Skrenuo sam pogled.

„Je l' ti to pokušavaš da me oneraspoložiš?“, upita Džimi. „Pošto ti prilično dobro uspeva.“

Nisam mu odgovorio. Nisam mogao.

„Vidi...“, reče on, „dolazićeš kod mene. Izlazićemo. Biće kul. Ništa se neće promeniti.“

„Šta se desilo, Pite?“, upita Fadž kad sam stigao kući na ručak.

„Kako to misliš?“

„Izgledaš kao da si upravo izgubio najboljeg druga.“

„Gde si čuo taj izraz... od bake?“ Baka ima prigodnu izreku za svaku situaciju.

Fadž klimnu glavom. „Pa, jesi li?“

„Jesam li *šta*?“

„Izgubio najboljeg druga?“

„Upravo sam saznao da se Džimi seli u Soho.“

Mama stavi pred mene sendvič s buterom od kikirikija. „Frenk Fargo mi je rekao. To je stvarno bolje za njih, Pitere.“ Obgrlila me je oko ramena. „Znam da će ti biti teško da se rastaneš od Džimija, ali...“

„*Neću* se rastati od Džimija! Zar ti gospodin Fargo nije rekao? On će i dalje ići sa mnom u školu. Dolaziće ovamo metroom svakog dana.“

„Da li je Soho kao Princeton?“, upita Fadž.

„Princeton je u Nju Džerziju, pileći mozgu.“

„Soho je deo grada“, reče mama Fadžu. „Bio si tamo.“

„So... ho ho ho“, reče Tutsi, kao neki minijaturni Deda Mraz.

Mama je bila impresionirana. „Tako je. Soho.“

„Mrzim Soho!“, uzviknuh. Zatim sam odjurio u svoju sobu i zalupio vrata, a kad sam to uradio, Tutsi je počela da plače.

„Baš ti hvala, Pite“, viknu Fadž. „Svi su bili srećni dok ti nisi došao kući!“